

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1903. Andra Kammaren. N:o 53.

Tisdagen den 5 maj.

Kl. $\frac{1}{2}$ 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 28 nästlidne april.

§ 2.

Herr talmannen tillkännagaf, att herrar *A. C. Bökelund* och *M. Dahn* denna dag inställt sig vid Riksdagen.

Vidare meddelade herr talmannen, att herr *J. Johnsson* i Bollnäs anmält, att han af sjukdom vore förhindrad att bevista dagens sammanträde.

§ 3.

Sedan Riksdagens båda kamrar förehaft och godkänt bevillnings-*Gemensamma* utskottets memorial n:is 42, 43, 45 och 46 samt statsutskottets *omröstningar.* memorial n:o 73, i hvilka memorial föreslagits voteringspropositioner rörande åtskilliga frågor, däri kamrarne fattat stridiga beslut, samt bestämdt blifvit, att vederbörliga omröstningar öfver de olika besluten denna dag skulle äga rum, så anställdes nu omröstningar enligt berörda voteringspropositioner i följande ordning, nämligen:

1:sta omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 42, punkt. 1).

Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill, att Kungl. Maj:ts proposition om tullfrihet för omalen majs icke måtte af Riksdagen bifallas, röstar

Ja;

Gemensamma
omröstningar.
(Forts.)

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, beslutit, att artikeln majs, omalen, skall vara tullfri samt att i följd häraf de i nu gällande tulltaxa förekommande rubrikerna n:is 584 och 585 skola erhålla följande förändrade lydelse:

Spannmål:

omalen:

a) råg, hvete, korn samt ärter och bönor 100 kilogram	3: 70
b) hafre, majs och vicker	— <i>fria.</i>

Sedan voteringsseglarne blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsseglarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs nu seglarnes öppnande och uppräknning, hvilken utföll med 74 Ja och 154 Nej.

Då sålunda sammanlagda röstetalet utgjorde 228 röster, men vid det förhållande att en sedel aflagts och förseglats och att herr Johnsson i Bollnäs icke bevistade dagens sammanträde, antalet röster följaktligen och efter frånräknande af en röst för herr talmannen ej kunde blifva högre än sammanlagdt 227, beslöt kammaren på hemställan af herr talmannen, att ny omröstning skulle äga rum.

Med anledning häraf skedde ny omröstning, och sedan voteringsseglarne blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, företogs seglarnes öppnande och uppräknning, och utföll nu omröstningen med 74 Ja och 153 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 118 Ja och 28 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller..... 74 Ja och 153 Nej,

sammanräkningen visade..... 192 Ja och 181 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Enär den såsom n:o 2 upptagna omröstning jämlikt den i bevillningsutskottets memorial n:o 42 punkt 2 omförmälda voteringsproposition enligt kamrarnes beslut skulle äga rum allenast under förutsättning, att första omröstningen utfölle i enlighet med nej-propositionens innehåll, men sistnämnda omröstning utfallit i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll, vid hvilket förhållande frågan om den andra omröstningen förfallit, så företogs nu

3:e omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial 43, punkt. 1 a).

*Gemensamma
omröstningar.*

(Forts.)

Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill, att Kungl. Maj:ts proposition, n:o 22, såvidt densamma afser ändring af § 11 i förordningen angående villkoren för tillverkning af brännvin den 13 juli 1887, icke måtte af Riksdagen bifallas, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, beslutit, att § 11 i förordningen angående villkoren för tillverkning af brännvin den 13 juli 1887 skall hafva följande förändrade lydelse:

1. Har tillverkningen icke uppgått till 8,000 liter beskattningsbart brännvin för hela den tid tillverkningsrätten gällt, då skall förutom stadgad skatt erläggas en afgift af 10 öre för hvarje liter, hvarmed det tillverkade litertalet understiger nämnda belopp; och likaledes skall, i händelse tillverkningen ej uppgått till 500 liter i medeltal för hvarje tillverkningsdygn, utgå en afgift af 10 öre för hvarje liter, hvarmed det tillverkade brännvinet understiger ett efter en medeltillverkning af 500 liter beräknadt tillverkningsbelopp. Dessa afgifter skola dock ej utgå, då tillverkningsrättens upphörande grundar sig på anmälan efter olyckshändelse, hvarom i § 6 sägs, eller Kungl. Maj:ts därom meddelade föreskrift; och ankomme på Kungl. Maj:ts pröfning, huruvida eller i hvad mån befrielse från desamma må medgifvas, då brännvinet erhålles såsom biprodukt vid annan tillverkning.

2. Har tillverkningen vid ett och samma bränneri under tiden från den 1 oktober till den 1 därpå följande maj öfverstigit 600,000 liter beskattningsbart brännvin eller under tiden från den 1 maj till den 1 oktober öfverstigit 435,000 liter, då skall förutom stadgad skatt erläggas en afgift af 5 öre för hvarje liter, hvarmed det tillverkade litertalet öfverstiger i förra fallet 600,000 liter och i det senare 435,000 liter.

3. De enligt mom. 1 och 2 utgående särskilda afgifter skall tillverkaren inom fjorton dagar efter tillverkningsrättens upphörande inbetala till landträneriet. Sker det ej, låte Kungl. Maj:ts befallningshafvande ofördröjligen utmäta afgifterna; och skall emellertid det vid bränneriet tillverkade och vid tillverkningstidens slut under offentlig vård kvarvarande brännvinet utgöra pant för afgifterna.

4. För brännvin, tillverkad vid bränneri under tid, då jämlikt anmälan enligt § 4 mom. 2 majs eller utländsk potatis där användes

Gemensamma omröstningar. för brännvinstillverkning, skall tillverkaren påföras en särskild afgift af 5 öre för hvarje liter. Denna afgift inbetalas förskottsvis i landt-ränteriet, dock hvarje gång icke för mindre än 10,000 liter; för mycket erlagd afgift restitueras efter tillverkningsrättens upphörande på därom af tillverkaren gjord framställning.

(Forts.)

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräkning, och utföll omröstningen med 120 Ja och 103 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 64 Ja och 82 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller ..... 120 Ja och 103 Nej,

sammanräkningen visade ..... 184 Ja och 185 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

4:e omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 45, punkt. 1).

Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill, att ägg skall åsättas en tullsats af 20 öre för kilogram, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, afslagit såväl utskottets hemställan som de i ämnet väckta motionerna.

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kamnaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräkning, och utföll omröstningen med 77 Ja och 150 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första

Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 101 Ja och 47 Nej, *Gemensamma omröstningar.*
 hvadan, då därtill lades Andra Kammarens
 röster eller ..... 77 Ja och 150 Nej, (Forts.)

sammanräkningen visade ..... 178 Ja och 197 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Enär den såsom n:o 5 upptagna omröstning, jämlikt den i be-
 villningsutskottets memorial n:o 45 punkt 2 oförmälda voterings-
 proposition, enligt kamrarnes beslut skulle äga rum allenast under
 förutsättning, att fjärde omröstningen utfölle i enlighet med ja-pro-
 positionens innehåll, men sistnämnda omröstning utfallit i öfverens-
 stämmelse med nej-propositionens innehåll, vid hvilket förhållande
 frågan om den femte omröstningen förfallit, så företogs nu

6:e omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 46.)

Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill,
 att tulltaxans bestämmelser angående kautschuk och guttaperka
 skola erhålla följande förändrade lydelse:

Kautschuk och Guttaperka:

oarbetad ..... — — *fri.*

arbetad:

hårdgummi eller ebonit:

plattor, rör, stänger och tråd ..... — — *fria.*

andra arbeten, ej specificerade ..... 1 kilogram 1: 20

andra slag:

i skifvor utvalsad samt buffers, ringar och
 ändlösa packningar, ventiler och ventil-
 plattor, allt i eller utan förening med
 annat material:

af 10 mm. tjocklek eller däröfver ... 1 kilogram 0: 80

af mindre tjocklek..... 1 kilogram 0: 40

Ann. Skifvor af mindre tjocklek än 1 mm. i
 förening med väf tullbehandlas som Väfnar,
 vattentäta.

maskinremmar, packningar i långa banor,
 tråd och stänger, allt i eller utan för-
 ening med annat material ..... 1 kilogram 0: 50

slangar och rör:

med järn- eller metallspiraler, in- eller
 utvändigt ..... 1 kilogram 0: 40

Gemensamma
omröstningar.
(Forts.)

utvändigt bestående af rundväfd bomulls- hamp- eller linneväfnad, med eller utan impregnering och invändigt be- lagda med ett tunnare, cirka 1 1/2 mm tjockt lager af kautschuk	— —	<i>fria.</i>
andra i eller utan förening med annat material	1 kilogram	0: 50
valsar med kärna af järn eller annan metall	100 kronor	15: ---
andra arbeten, ej specificerade, härunder inbegripna skodon, vagnsgummiringar, ändlösa eller i långa banor, samt i trähylsa infattad kautschuk	1 kilogram	1: 20

Anm. Intet afdrag i vikten medgifves för askar,
kartor och pappersomslag;

att den i nu gällande tulltaxa förekommande hänvisningen
»*Gummi elasticum*, se Kautschuk» skall utgå; och

att tulltaxerubriken n:o 595 »*Sprutor*: brand- och trädgårds-,
äfvensom tillbehör 100 kronor 10: —» skall erhålla följande för-
ändrade lydelse:

Sprutor:

brand och trädgårds-, äfvensom tillbehör, ej
specificerad .....

100 kronor	10: —
------------	-------

röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, af-
slagit utskottets hemställan och den i ämnet väckta motionen.

Sedan vateringsseklarne blifvit aflämnade samt en sedel aflagd
och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått,
att vateringsseklarne för den omröstning, hvarom här vore fråga,
jämväl därstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och upp-
räkning, och utföll omröstningen med 65 Ja och 159 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna vateringsproposition, som,
enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första
Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 93 Ja och 51 Nej,
hvidan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller	65 Ja och 159 Nej,
sammanräkningen visade	158 Ja och 210 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

*Gemensamma
omröstningar.*
(Forts.)

7:e omröstningen.

(enligt statsutskottets memorial n:o 73, punkt 1.)

Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill, att Riksdagen må,

dels godkänna stater för flottans officerskår, för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår samt å dagaflöning till officerare och underofficerare vid flottan af den lydelse, bilagorna n:is 1, 2 a), 3 a) och 4 a) vid statsutskottets utlåtande n:o 6 utvisa;

dels godkänna stat för flottans marinintendenturkår af den lydelse, bilagan n:o 5 vid samma utlåtande utvisar, att genomföras i mån af afgang från flottans civilstat;

dels godkänna följande villkor för åtnjutande af aflöning å marinintendenturkårens stat:

a) att den, som innehar tjänst med lön å denna stat, ej må därmed förena annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjänstebefattning, med mindre den finnes icke vara hinderlig för fullgörandet af tjänsten vid flottan;

b) att en hvar, som tillhör personalen vid marinintendenturkåren, skall vara skyldig att tjänstgöra vid flottan och kustartilleriet såväl i land som ombord å fartyg i den befattning, hvartill han kommenderas, dock att auditör, advokatfiskal, väbel och vaktmästare endast skola vara skyldiga att förrätta en hvar den tjänst, hvartill han blifvit utnämnd eller förordnad;

c) att en hvar af marinintendenturkårens personal, med undantag af auditör och advokatfiskal, må årligen åtnjuta semester, marinöfverintendenten, förste marinintendent och marinintendent af 1:a graden under en och en half månad samt öfriga under en månad, då sådant utan hinder för göromålets behöriga gång kan ske; samt

d) att en hvar, som tillhör marinintendenturkåren, skall, då han uppnått 65 lefnads- och 35 tjänsteår, vara förpliktad att med pensionsrätt enligt därom gällande bestämmelser afgå från tjänsten, Kongl. Maj:t dock obetaget att med hans begifvande låta honom i tjänsten kvarstå, så länge han finnes på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna:

dels för genomförandet af marinintendenturkårens organisation godkänna följande öfvergångsbestämmelser:

a) att med fullmakt eller konstitutorial försedd tjänsteman vid flottans civilstat, auditör, advokatfiskal, väbel eller vaktmästare, som, inom den tid Kungl. Maj:t bestämmer, hos Kungl. Maj:t anmäler sin önskan att öfvergå till marinintendenturkåren, skall vara därtill berättigad;

*Gemensamma
omröstningar.*
(Forts.)

b) att auditör, väbel eller vaktmästare, som öfvergått till marinintendenturkåren, må för rätt till erhållande af ålderstillägg tillgodoräkna sig den tid, han innehaft motsvarande befattning vid flottans civilstat; samt

c) att innehafvare af tjänst på stat med värdighet lika med kapten eller löjtnant, hvilken från civilstaten öfvergår till marinintendenturkåren, icke skall, så länge han bibehåller den värdighet, han sålunda innehaft vid civilstaten, vara underkastad förflyttning till annan station, än den han vid öfvergången tillhörde;

dels medgifva, att marinintendent eller marinunderintendent i flottans reserv, hvilken fullgjort den tjänstgöringsskyldighet, som är eller kan vara stadgad, må efter uppnådda femtiofem års ålder under sin återstående lifstid åtnjuta årlig pension till belopp af trehundra kronor;

dels ock i riksstaten för år 1904 höja anslaget till aflöning för flottans kårer och stater från 3,313,469 kronor till 3,759,639 kronor, eller med 446,170 kronor; röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, *dels* godkänt stater för flottans officerskår, för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår samt å dagaflöning till officerare och underofficerare vid flottan af den lydelse, bilagorna n:is 1—4 vid statsutskottets utlåtande n:o 6 utvisa;

dels godkänt stat för flottans marinintendenturkår af den lydelse, bilagan n:o 5 vid samma utlåtande utvisar, att genomföras i mån af afgång från flottans civilstat;

dels godkänt följande villkor för åtnjutande af aflöning å marinintendenturkårens stat:

a) att den, som innehar tjänst med lön å denna stat, ej må därmed förena annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjänstebefattning, med mindre den finnes icke vara hinderlig för fullgörande af tjänsten vid flottan;

b) att en hvar, som tillhör personalen vid marinintendenturkåren, skall vara skyldig att tjänstgöra vid flottan och kustartilleriet såväl i land som ombord å fartyg i den befattning, hvartill han kommenderas, dock att auditör, advokatfiskal, väbel och vaktmästare endast skola vara skyldiga att förrätta en hvar den tjänst, hvartill han blifvit utnämnd eller förordnad;

c) att en hvar af marinintendenturkårens personal, med undantag af auditör och advokatfiskal, må årligen åtnjuta semester, marinöfverintendenten, förste marinintendent och marinintendent af 1:a

graden under en och en half månad samt öfriga under en månad, då sådant utan hinder för göromålets behöriga gång kan ske; samt

*Gemensamma
omröstningar.*
(Forts.)

d) att en hvar, som tillhör marinintendenturkåren, skall, då han uppnått 65 lefnads- och 35 tjänsteår, vara förpliktad att med pensionsrätt enligt därom gällande bestämmelser afgå från tjänsten, Kungl. Maj:t dock obetaget att med hans begifvande låta honom i tjänsten kvarstå, så länge han finnes på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna;

dels för genomförandet af marinintendenturkårens organisation godkänt följande öfvergångsbestämmelser:

a) att med fullmakt eller konstitutorial försedd tjänsteman vid flottans civilstat, auditor, advokatfiskal, väbel eller vaktmästare, som inom den tid, Kungl. Maj:t bestämmer, hos Kungl. Maj:t anmäler sin önskan att öfvergå till marinintendenturkåren, skall vara därtill berättigad;

b) att auditor, väbel eller vaktmästare, som öfvergått till marinintendenturkåren, må för rätt till erhållande af ålderstillägg tillgodoräkna sig den tid, han innehaft motsvarande befattning vid flottans civilstat; samt

c) att innehafvare af tjänst på stat med värdighet lika med kapten eller löjtnant, hvilken från civilstaten öfvergår till marinintendenturkåren, icke skall, så länge han bibehåller den värdighet, han sålunda innehaft vid civilstaten, vara underkastad förflyttning till annan station, än den han vid öfvergången tillhörde;

dels medgifvit, att marinintendent eller marinunderintendent i flottans reserv, hvilken fullgjort den tjänstgöringsskyldighet, som är eller kan vara stadgad, må efter uppnådda femtiofem års ålder under sin återstående lifstid åtnjuta årlig pension till belopp af trehundra kronor;

dels och i riksstaten för år 1904 höjt anslaget till aflöning för flottans kårer och stater från 3,313,469 kronor till 3,669,075 kronor, eller med 355,606 kronor.

Sedan voteringssedlarne blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknings, och utföll omröstningen med 44 Ja och 182 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 124 Ja och 22 Nej, hvadan, då därtill lades Andra Kammarens

röster eller ..... 44 Ja och 182 Nej,

sammanräkningen visar ..... 168 Ja och 204 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Gemensamma
omröstningar.

(Forts.)

Ordet lämnades på begäran till herr Biesèrt, som yttrade:

Herr talman, mina herrar! Då Riksdagen afslagit Kungl. Maj:ts proposition om tullfrihet för omalen majs, synes mig konsekvensen hafva fordrat, att Riksdagen äfven afslagit Kungl. Maj:ts förslag rörande ändring af 11 § i förordningen angående villkoren för tillverkning af brännvin. Då så emellertid icke skett, skall jag, herr talman, be att få till protokollet antecknad, att jag röstat i öfverensstämmelse med min nu uttalade åsikt.

Enahanda tillkännagifvande, som herr Biesèrt sålunda gjort, afgafs härefter af herrar *von Krusenstjerna, von Friesen, Hammarlund, Höjer, Berg* i Stockholm, *Bergström, Eklund, Staaß, Branting, Nyström, Natt och Dag, Åkerlund, Beckman, Johansson* i Öija, *Almqvist, Ekman, Henricson, Sterner, Zetterstrand, Johansson* i Jönköping, *Bergendahl, Bökelund, Lund, Lindgren* i Oskarshamn, *Roos, Dahn, Trolle, Broomé* i Bårslöf, *Andersson* i Västra Nöbbelöf, *Darin, Persson* i Malmö, *Larsson* i Lund, *Pantzarhielm, Ohlsson* i Halmstad, *Wijk, Ernst Carlson, Trana, Setterberg, K. G. Karlsson* i Göteborg, *Berg* i Göteborg, *Killander, Hedlund, Neiglick, Odqvist, Jansson* i Edsbäcken, *Sandén, Hultkrantz, Matsson, Jansson* i Krakerud, *Forsberg, Lindgren* i Örebro, *Forssell, Larsson* i Västerås, *Hammarström, Persson* i Arboga, *Hansson, Olsson* i Mårdäng, *Olsson* i See, *Eriksson* i Elgered, *Olsson* i Fläsbro, *Ericsson* i Vallsta, *Sundström, Centerwall, Kvarnzelius, Åkerlind, Nydal, Emtèn, Hörnstén, Öberg, Öhngren, Ekholm, Starbäck, Wiklund, Andersson* i Baggböle, *Burman, Svensson* i Bondön, *Granlund* och *Kronlund*.

§ 4.

Föredrogos, men bordlades åter statsutskottets memorial och utlåtanden n:is 74, 75 och 76 samt bevillningsutskottets betänkanden och memorial n:is 50, 51 och 52.

§ 5.

Till bordläggning anmäldes:

särskilda utskottets n:o 2 utlåtande, n:o 5, angående skogs- lagstiftning och därmed i samband stående ämnen; och

Andra Kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, n:o 38, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Konungen angående innehållet i prästbetyg.

§ 6.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:
herr *J. G. Forsberg* under 2 dagar fr. o. m. den 8 maj och
» *A. E. Lindvall* » 6 » » » » 6 »

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 3,24 e. m.

In fidem
Herman Palmgren.
